

ZURNAL 17

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI ROČNÍK 19

• 5. března 2010

V čísle:

Druhý svazek Výboru z díla J. L. Fischera

- Academia Film Olomouc chce prolomovat hranice
- Výstava Svět Petra Lébla
- Projekt E-bezpečí: děti jsou neopatrné
- Mezinárodní dantovský seminář
- Studentské plesy

• Závěr letošních Akademických dnů Univerzity Palackého patřil Reprezenčnímu plesu UP, který se konal 27. 2. v prostorách Regionálního centra Olomouc. K vydařenému programu přispělo také koncertní vystoupení Petry Janů.

(Informace o Akademických dnech také níže a na str. 2–3.)

-red-, foto -mo- ▶

Cenu Alfréda Radoka za rok 2009 získal doc. Vít Zouhar

■ Doc. Vít Zouhar z Katedry hudební výchovy PdF UP, současný prorektor pro studijní záležitosti UP, získal v kategorii Hudba Cenu Alfréda Radoka za rok 2009. Prestižní ocenění obdržel za zkomponování hudby k Zeyerově hře Radúz a Mahulena, jejíž premiéra proběhla v Národním divadle v Praze v červnu minulého roku.

„Cena Alfréda Radoka je pro mne velkým oceněním a moc mne těší,“ řekl Žurnálu UP hudební skladatel, muzikolog a pedagog doc. Vít Zouhar. K tomu, co jej při převzetí prestižního ocenění v první chvíli napadlo, pak dodal: „Abych někomu nezapomněl poděkovat a pak, že ta cena vlastně zůstává tak trochu v divadle Kolowrat, neboť o patro níž, než je divadelní sál, kde se ceny předávaly, v jednom z hostovských pokojů Národního divadla jsem Radúze a Mahulenu psal a poté přehrával režiséru Pitínskému a dirigentu Luksovi. A také mne napadlo, že napíšu do Buenos Aires Aleši Březinovi, loňskému držiteli této ceny, že měl ve své předpovědi zase pravdu.“ Ke spolupráci na Radúzovi a Mahuleně pro Národní divadlo vyzval doc. Víta Zouhara režisér, básník a dramatik Jan A. Pitínský. „Jeho vize mimočasové inscenace, jež se v hudební rovině pohybuje mezi operou, koncertem a činohrou, mi nabízela možnosti, kterým nešlo odolat,“ řekl již dříve doc. Vít Zouhar. „Nyní se věnuji zcela něčemu jinému: nadlimitnímu počtu studentů, směrnícím a normám a dalším klíčovými problémům, které souvisejí s novým prorektorským rezortem UP,“ sdělil doc. Zouhar ke své současné činnosti. Dodal, že nejbližší projekty, tedy opery Dafne a Žalmy pro Jana Mikuška a Orchest Berg, musí nechat odpočinout.

Cena Alfréda Radoka je udělována od roku 1992. Nominace jsou tradičně výsledkem ankety časopisu Svět a divadlo. Letos se této ankety účastnilo dvaadesát českých divadelních kritiků. Vyhlášení vítězů proběhlo 27. února v pražském divadle Kolowrat. Zkrácený záznam ze slavnostního udílení cen odvysílá Česká televize 6. března na svém druhém programu.

M. Hronová

Studentům Ceny rektora, autorům monografií Čestná uznání

■ Slavnostní sál Arcibiskupského paláce se 23. 2. stal místem, kde rektor UP prof. Miroslav Mašláň letos ocenil nejúspěšnější studenty UP a autory nejvýznamnějších monografií v rámci Akademických dnů UP. Za rok 2009 bylo uděleno celkem osmadvacet Cen rektora a Čestných uznání UP.

Rektor UP udělil Ceny rektora sedmi nejlepším sportovcům z řad studentů UP a ocenil dvanáct autorů nejlepších vědeckých nebo uměleckých prací za rok 2009 z řad studentů bakalářských a magisterských studijních programů. Komise, která pod vedením prof. Jitky Ulrichové, prorektorky pro vědu a výzkum UP, podávala návrh na ocenění studentů, neměla jednoduchou práci, neboť přihlášených vědeckých a uměleckých prací i sportovců navržených na ocenění bylo v loňském roce mnohem víc než v minulých letech.

Tradicí se také stalo udělovat Čestná uznání autorům monografií či mimořádných publikačních počinů. Čestné uznání tak v Arcibiskupském paláci převzalo devět autorů monografií publikovaných v roce 2009.

„Počtem studentů, který již přesáhl dvacet tisíc, se Olomouc stává městem s největším počtem studentů v poměru k počtu jeho obyvatel. Nejde nám však o množství posluchačů, o kvantitu, ale o kvalitu výsledků jejich studia. A právě tato slavnost prokazuje, že máme tvořivé a soutěživé studenty, jejichž intelektuální i sportovní výkony jsou známkou jakosti nejen jich samých, ale i pedagogické a odborné úrovně univerzity,“ řekl před předáním cen prof. Miroslav Mašláň. Uvedl, že úspěchy studentů na poli vědy, umění

a sportu jsou nejlepším ukazatelem intenzivního rozvoje univerzity. „Naši studenti často s úspěchem reprezentují svou alma mater v soutěžích na republikové i mezinárodní úrovni.

Mnohé jejich práce mají praktický dosah. Chci jim za to dnes poděkovat, a to i těm, na které se při ocenění za rok 2009 nedostalo,“ dodal rektor UP.

Dokončení na str. 4

Čestné uznání rektora UP převzal od rektora UP také doc. Martin Kudláček, Ph.D., proděkan pro zahraniční spolupráci a informační technologie FTK UP

Objev na univerzitě v Bamberku: Nejstarší olomoucké univerzitní teze

■ Doposud známý fond pozoruhodné sbírky barokních grafických tezí olomoucké univerzity byl rozšířen o další unikátně dochované tisky. Zaslouhou Petry Zelenkové z pražské Národní galerie, absolventky olomoucké Katedry dějin umění a specialistky na barokní grafiku, bylo zjištěno, že se zachovaly dvě pozdně renesanční teze z konce 16. století, které jsou součástí bohaté kolekce univerzitních tezí univerzity v Bamberku. Za nejstarší článek souboru tezí olomoucké akademie byla dosud považována promoční dedikace Jana Lysového z Lysovic z roku 1640, která je uložena v Britském muzeu v Londýně.

Nově objevené olomoucké teze byly vydány u příležitosti obhajob na zdejší filozofické fakultě v letech 1597 a 1598. Jejich cesta do Bamberku patrně souvisí s jedním z absolventů z roku 1597, Nicolašem Ecksteinem z Forcheimu, který je nejspíše mohl po ukončení studií zavést zpět do rodného města.

(Další informace na str. 8)

-oj-, -red-

Druhý svazek Výboru z díla J. L. Fischera

■ Druhý svazek Výboru z díla Josefa Ludvíka Fischera, prvního rektora obnovené olomoucké univerzity, byl představen v Kapli Božího Těla Uměleckého centra UP 25. 2. za účasti dcer Violy a Sylvie Fischerové (na snímku zprava), doc. Karla Flosse, vědeckého pracovníka CMTE, RNDr. Hany Dzikové, ředitelky Vydavatelství UP (uprostřed), rektora UP prof. Miroslava Mašláňe a prof. Ivo Bartečka, emeritního děkana FF a člena Katedry historie FF UP (vlevo).

Druhý svazek navazuje na svazek první, vydaný v roce 2007 nakladatelstvím Academia a Univerzitou Palackého v Olomouci. První svazek představil práce filozofické a sociologické vzniklé od samých začátků publikační činnosti J. L. Fischera až do vypuknutí druhé světové války, druhý svazek obsahuje jejich pokračování, které autor napsal až po svém návratu z exilu v roce 1945. Částečnou výjimkou je kniha Tři stupně, přetištěná v tomto svazku, jejíž některé kapitoly vznikly už v době předválečné, avšak autor je začlenil do tohoto svazku zcela organicky. Až na tuto výjimku představují práce publikované v tomto svazku výsledek myslitelského úsilí J. L. Fischera od roku 1945 až do jeho náhlé smrti v roce 1973.

Poslední část připravovaného třídílného výboru z díla českého filozofa a sociologa J. L. Fischera bude věnována české otázce a české kultuře, tématům, která nikdy nepřestala Fischera zajímat. *-red-, foto -mo-*

Očkování proti pandemické chřipce také pro studenty UP

■ K vytipovaným skupinám osob k očkování vakcínou proti pandemické chřipce způsobené virem Pandemic (H1N1) 2009 patří od 22. 1. 2010 také studenti lékařských fakult a ostatních vysokých škol, kteří v rámci přípravy na své povolání vykonávají praxi v lůžkovém zdravotnickém zařízení. Mezi studenty Lékařské fakulty i Fakulty zdravotnických věd UP je o očkování zatím však minimální zájem.

„Do konce února projevílo zájem o očkování asi deset studentů zmiňovaných dvou fakult olomoucké univerzity. Mimořádné rozhodnutí ministryně zdravotnictví bylo vydáno 22. 1. 2010, počátkem února měli posluchači UP zkuškové období, a tudíž se někteří na fakultách objevovali jen zřídka. I proto si myslím, že je v tuto chvíli možná předčasně hodnotit zájem či nezájem o dané očkování,“ sdělila Žurnálu UP doc. Marie Nakládalová, Ph.D., z Vakcinačního centra Kliniky pracovního lékařství LF UP a FNOL.

Zdarma se nyní mohou nechat naočkovat studenti Lékařské fakulty ve studijních programech Všeobecné lékařství (II.–VI. ročník), Zubní lékařství (II.–V. ročník), studenti Fakulty zdravotnických věd a studenti oboru Fyzioterapie Fakulty tělesné kultury. Nově se nabízí uvedené očkování také zahraničním studentům UP. *-map-*

AKADEMICKÉ DNY UP 2010

Stejně jako tomu bylo před 64 lety, rozezvucily se odpoledne zvony chrámů sv. Mořice, sv. Michala a katedrály sv. Václava i 21. 2. roku 2010. Olomoučané si tak připomněli výročí znovuoobnovení olomoucké univerzity a Univerzita Palackého tímto aktem zahájila týden oslav této významné události – Akademické dny UP 2010.

Knihovna UP i Vydavatelství UP otevřely dveře

V rámci Akademických dnů proběhly v Ústřední knihovně a ve Vydavatelství UP dny otevřených dveří pro zájemce z řad akademické obce i veřejnosti.

Vydavatelství, ve kterém se mohli návštěvníci ve středu 24. 2. podívat do provozu a poznat tak zázemí a práci tohoto pracoviště, se představilo také na výstavě monografií oceněných rektorem UP (viz str. 3), která proběhla v Malé zasedací síni RUP.

Knihovna UP se zase do oslav zapojila vyhlášením amnestie na pokuty za nevrácené knihy, nebo uspořádáním výstavy fotografií studentů M. Orsága a V. Kociána. První z nich se zaměřil na minimalistické ztvárnění krajiny okolo sebe, druhý pak na obrazové zachycení cyklistických závodů po celé ČR.

On-line rozhovor s rektorem UP proběhl úspěšně

Ve středu 24. 2. byl na programu oslav mj. přednáškový večer Spolku lékařů v Olomouci – Pregraduální výuka na LF UP a požadavky praxe (Teoretické ústavy FL UP) či Presentace programu Erasmus ve filmovém sále FF UP za účasti českých i zahraničních studentů, kteří jej již absolvovali (na snímku).

Hlavním lákadlem dne byl ale on-line rozhovor s novým rektorem UP, profesorem Mašláňem. Ten během hodiny zodpověděl na stránkách Žurnálu Online dvacet otázek, které se týkaly poměrně široké oblasti témat

– od celkové koncepce dalšího směřování univerzity až po konkrétní problémy. Účastníci chaty se ptali například na důvody navýšení počtů prorektorů, spokojenost či nespokojenost rektora se službami CVT či na případné zveřejnění auditů, jež na UP proběhly. „Musíme se částečně vydat neprobádanými a neznámými cestami získávání finančních prostředků z podnikatelských aktivit UP a z komercializace výsledků výzkumu,“ odpověděl rektor na dotaz, jak hodlá reagovat na špatné financování VŠ státem. Došlo však také na odlehčenější otázky: Na dotaz, jak by zhodnotil své první tři týdny v nové funkci rektor odpověděl, že se musí například učit plánovat si svůj čas s přesností na minuty.

(Veškeré otázky i odpovědi naleznete na www.zurnal.upol.cz/chat.)

Čtvrtek ve znamení polského filmu

V rámci Akademických dnů byly promítány na Katedře slavistiky také polské filmy. Zájemci o polskou kinematografii zhlédli celkem čtyři snímky, o nichž následně diskutovali a analyzovali je. Zájemcům se postupně představili Krystyna Gryczelowska (1931–2009), jedna ze zaklatelky Polské dokumentární školy 60. let, s dokumenty Studnia (1986), 24 godzin Jadwigi L. (1967) a Nasze znajome z Łodzi (1971) a po ní režisér Andrzej Munk (1920–1961) s dokumentárním snímkem Niedzielný poranek (1955).

Závěr Akademických dnů patřil divadlu, hudbě a tanci

Fanoušky divadla potěšilo naopak odpolední pantomimické představení J. Ungerové a V. Dostála. Tehdy odpoledne přišlo (Měla's jich pět). Ještě předtím proběhl v aule „staré“ budovy Přírodovědecké fakulty seminář o moderním pojetí tematického mapování v geovědních oborech s názvem Kartografie ve školství (4. kartografický den).

O. Martínek, foto -mo- a archiv ŽUP

Týden oslav byl tradičně zakončen Reprezentačním plesem UP v sobotu 27. 2. v prostorách Regionálního centra Olomouc (na snímku). Jemu však předcházela ještě páteční slavnostní koncert UP – Ve víru tance. V Redutě při té příležitosti zazněly pod taktovkou Petra Vronského taneční skladby světových mistrů – Brahmsa, Dvořáka, Smetany, Strausse či Paganiniho.

AKADEMICKÉ DNY UP 2010

Cena rektora UP za nejlepší vědeckou nebo uměleckou práci studentů bakalářských a magisterských studijních programů za rok 2009

1. místo:

Mgr. Ivana Cinková (PřF – soutěžní obor Biologie): Behavioural study of captive northern white rhinoceros (*Ceratotherium simum cottoni*) and free-ranging southern white.

Vojtěch Hanulík (LF – soutěžní obor Zdravotnické vědy): Srovnání detekce širokospektrých beta-laktamáz fenotypovými metodami použitelnými v běžné mikrobiologické praxi.

Bc. Hana Hurtiková (FF – soutěžní obor Ostatní vědy): Vliv spin doctoringu na formování veřejného mínění: Kauza Irák ve Velké Británii v roce 2003.

Mgr. Justina Kašparová (FF – soutěžní obor Teorie a dějiny divadla, filmu a médií): Divadlo Rokoko v letech 1995–2004 (umělecká koncepce v době vedení Zdenka Potužila).

Mgr. Jitka Kocůrková (FF – soutěžní obor Muzikologie): Varhanářská firma bratří Braunerů v Uničově.

Bc. Jana Krejčíková, DiS. (CMTF – soutěžní obor Ostatní vědy): Zaměstnání osob s autismem a poruchami autistického spektra.

Cena rektora pro nejlepší sportovce z řad studentů UP za rok 2009

1.–3. místo:

Michal Rubáček (FTK, Katedra antropomotoriky a sportovního tréninku – Plavání, motýlek). Bronzový medailista ze světové univerziády v Bělehradě, mistr ČR a akademický mistr ČR. Mj. též účastník LOH v roce 2008.

Petra Slovákova (FTK, Katedra rekreologie – Kanoistika, sjezd na divoké vodě). Mistryně ČR v hlídkách jak

Mgr. Robin Kundra (PřF – soutěžní obor Biologie): Molekulární fylogeneze Elateroidea (Insecta: Coleoptera).

Mgr. Alena Říhová (PdF – soutěžní obor Pedagogické vědy): Logopedická intervence u dítěte s poruchou autistického spektra.

Bc. Nadě Satková (FF – soutěžní obor Teorie a dějiny divadla, filmu a médií): Hra Patrika Marbera Na dotek v českých inscenacích (s přihlédnutím k prvnímu uvedení v Royal Theatre London a filmové verzi).

2. místo:

Bc. Ondřej Sadílek (PřF – soutěžní obor Vědy o Zemi): Plán parků Filozofické fakulty UP v Olomouci.

Mgr. Jan Stoklasa (PřF – soutěžní obor Matematika): Fuzzy model pro podporu rozhodování zdravotnické záchranné služby při mimořádných událostech.

3. místo:

Mgr. Eliška Stofferová (PřF – soutěžní obor Biologie): Jsou těžké kovy pro suchozemské stejnoonožce zátěží? Demekologická studie z prostředí města Olomouce.

v klasickém závodě, tak ve sprintu, stříbrná z téhož MR ve sprintu, bronzová medailistka z evropského šampionátu v hlídkách – jak ve sprintu, tak klasickém závodě.

Zuzana Svozilová (FTK, Katedra rekreologie – Plavání s ploutvemi). Pětinasobná mistryně ČR, čtyřnasobná akademická mistryně, 5. a 6. na loňském MS v Petrohradu. V roce 2009 čtyřikrát posunula hranici českého rekordu.

4. místo: Martin Baďura (FTK, Katedra antropomotoriky a sportovního tréninku – Plavání, znak). Účastník světové univerziády v Bělehradě, mistr ČR a akademický mistr ČR.

5. místo: Milan Burget (FTK, Katedra rekreologie – Karate–kumite). Bronzový z Mistrovství ČR seniorů bez rozdílu hmotnosti, akademický mistr republiky do 75 kg.

6. místo: Lenka Texlová (PF, obor Právo – Karate–kumite). Bronzová medailistka z republikového šampionátu i akademického mistrovství ČR, je rovněž instruktorkou karate v univerzitním Akademik sport centru.

7. místo: Lada Dušková (FTK, Katedra sportů – Víceboj dvojic). Akademická mistryně republiky ve víceboji dvojic, disciplíně zařazené do programu závodů České asociace extrémních sportů.

Chiranal v Olomouci poštěst

■ Více než osmdesát odborných příspěvků zaznělo v průběhu mezinárodní konference Chiranal – Pokroky v chromatografii a elektroforéze. Proběhla v Olomouci již poštěst, tentokrát ve dnech 8.–11. 2., v prostorách Přírodovědecké fakulty UP.

Významní vědci ze Slovenska, Itálie, Německa, Holandska, Rakouska, Polska a Spojených států věnovali tentokrát svou pozornost profesorovi Jaroslavu Janákovi (na snímku),

zakladateli Ústavu analytické chemie Akademie věd ČR. Prof. Janák publikoval jako první práci a patent ze zcela nového oboru Plynové chromatografie. Bylo to ve stejném roce, kdy o tom též informovali A. T. James a A. J. P. Martin, kteří jsou považováni za zakladatele této nové analytické techniky.

-map-, foto -mo-

Mezinárodní dantovský seminář

■ Studenti a pedagogové italské sekce Katedry romanistiky FF se ve dnech 9.–20. 2. zúčastnili v Piliscabě a Ostřihomí intenzivního výukového kurzu Erasmus, organizovaného univerzitou Pázmány v Piliscabě ve spolupráci s kolegy z Olomouce a z katolické univerzity S. Cuore v Miláně (největší evropské soukromé univerzity). Tématem kurzu byly různé aspekty díla Danta Alighieriho.

Přední odborníci ze všech tří zemí přednesli několik desítek přednášek např. o Dantově jazyku, korespondenci, o interpretaci vybraných zpěvů Komédie, o dějinách dantovské exegeze, o rukopisné a editoriační tradici Dantových spisů a o ikonografii rukopisných iluminací Komédie.

Kromě toho se studenti účastnili bohatého doprovodného programu s exkurzemi do významných knihoven, archivů a muzeí. Večery patřily akcím a večírkům, které si studenti organizovali sami, většinou jako poutavé představení vlastní země anebo jako žertovné přetvoření toho, co přes den slyšeli o Dantovi.

Olomoučtí studenti sklídili mnoho chvály nejen za svoje studijní kvality, ale též za invenci a vtip, se kterými se zhostili pořádání zábavných programů. Všem zúčastněným za tuto vynikající reprezentaci děkují.

Mgr. J. Špička, Ph.D.

italská sekce Katedry romanistiky FF, foto archiv autora

Lenka Texlová, studentka Právnické fakulty UP, přebírá z rukou prof. Mašláň Cenou rektora UP za rok 2009

Čestné uznání za monografii publikovanou v roce 2009

Mgr. Veronika Černušková: *Klement Alexandrijský, Stroma IV.* CMTF, Centrum pro klém s patristickými, středověkými a renesančními texty, Katedra biblických věd.

Předání Čestných uznání bylo spojeno s výstavou oceněných monografií a další produkce Vydavatelství UP.

Mgr. Petr Dostálík, Ph.D.: *Antická státověda v díle M. T. Cicerona (výsvětlivka: M. T. – Marcus Tullius).* PF, Katedra teorie práva a právních dějin.

Doc. Mgr. Martin Kudláček, Ph.D.: *Inclusion of Children with physical disabilities in physical education and sport.* FTK, Katedra aplikovaných pohybových aktivit, proděkan FTK pro zahraniční spolupráci a informační technologie.

Doc. Jaroslav Miller, M.A., Ph.D.: *John Barclay; Argenis, Intelektuální zdroje evropského absolutismu.* FF, Katedra historie.

Doc. PhDr. Tomáš Nejeschleba, Ph.D.: *Jan Jesenius v kontextu renesanční filozofie.* FF, Katedra filozofie.

Prof. Ctirad Václav Pospíšil, Th.D.: *Ježíš Kristus – Pravda dějin.* CMTF, Katedra systematické teologie.

Ing. Mgr. Peter Tavel, Ph.D.: *Psychologické problémy v starobě.* CMTF, Katedra křesťanské výchovy.

JUDr. PhDr. Robert Zbiral: *Teorie a praxe vyjednávání v Radě Evropské unie.* PF, Katedra politologie a společenských věd.

Doc. MgA. Mgr. Vít Zouhar, Ph.D.: *Milý příteli. Dopisy Bohuslava Martinů Zdeňku Zouharovi. Dear Friend. Martinů's Letters to Zdeněk Zouhar.* PdF, Katedra hudební výchovy, prorektor pro studijní záležitosti.

Připravila -map-, foto -map-, -mo-

**Ve středu 17. 3. v 17.00 hod.
proběhne v aule FF UP**

**setkání
nového vedení Filozofické fakulty UP
s akademickou obcí.**

Prezentace a moderovaná diskuse se budou týkat
rozvoje a dalšího směřování fakulty.

Všechny studenty, absolventy a zaměstnance fakulty
srdečně zve

doc. Jiří Lach, Ph.D., M.A., děkan FF UP

Česká republika v roce 2010

Volby 2010 – nejsou Vám lhostejné? Zaujímá Vás vize
našich politiků v předvolební boji? Máte jedinečnou
možnost debatovat s lídry hlavních politických stran
České republiky. Přijďte i Vy položit svůj dotaz!

Další ze série besed, tentokrát

**s předsedou ČSSD Jiřím Paroubkem
se koná 10. 3. v aule FF UP ve 14.00 hod.**

Zvou studenti Politologie a evropských studií FF UP

Katedra bohemistiky FF UP,
Ústav české literatury AV ČR, v. v. i.
pořádají

**6. ročník mezinárodního mezioborového sympózia
Česká kultura a umění 20. století**

Mýty, mystifikace a kontrafaktuální historie

16.–17. 3. v multimediální učebně a počítačová učebně
Katedry bohemistiky FF

Další informace na www.kb.upol.cz.

Katedra asijských studií FF UP pořádá
**IV. konferenci z kulturní a sociální
antropologie východní Asie**
na téma

**„Integrace východoasijských menšin
v České republice“**

Uskuteční se **12. 3. od 8.50 do 16.30 hod.**
v učebně U1 FF UP, Křížkovského 8.

Moravsko-slezská křesťanská akademie
ve spolupráci s Lékařskou fakultou UP
pořádá přednášku

**prof. Eugena Strouhala, DrSc.
Lékařství u starých Egyptanů**

Arcidiecézní muzeum, 16. 3., 17.00 hod.

Pastiche filmz pořádá

Den Festivalu otrlého diváka v Olomouci

– přehlídku filmové (ne)estetiky – filmů, které překračují
hranice „dobrého vkusu“.

**Filmový sál Uměleckého centra UP, 3. patro,
16. 3. od 19.00 hod.**

Více na www.pastichfilmz.org.

Studentům Ceny rektora...

dokončení ze str. 1

Předání ocenění bylo spojeno s výstavou oceněných
monografií a další produkce Vydavatelství UP. „Šíře vědec-
kého zájmu, kterou zabírají dnes oceněné monografie,
svědčí o rozsahu bádání na fakultách a jejich pracovištích.
Když se autoři monografií sejdou na jednom místě, jak je
tomu právě v tento slavnostní den, ukáže se, že dohroma-
dy tvoříme univerzitní obec s širokým záběrem vědeckých
zájmů,“ doplnil rektor UP.

Text a foto na titulní straně M. Hronová

Academia film Olomouc: Vidět a vědět!

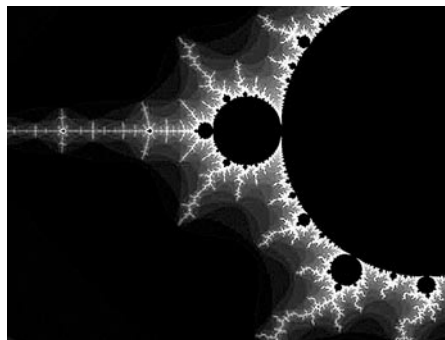
Prolamování hranic

Srozumitelně a fundovaně přiblížit prostřednictvím audiovize aktuální odborné a vědecké poznatky – takový cíl si po roce opět dává Mezinárodní festival populárně-vědeckého a dokumentárního filmu Academia Film Olomouc (AFO), jehož již 45. ročník pořádá ve dnech 13.–18. 4. Univerzita Palackého. AFO však rozhodně není uzavřenou akademickou akcí – klade důraz na diváckou pluralitu a dokazuje, že i naučné snímky a pořady mohou být strhující podívanou pro všechny generace.

Pestrý festivalový program bude stejně jako v předcho-
zích ročnících rozdělen do několika tematických bloků.

Sekce Studio: artismus i fraktály

Dominantou celé festivalové dramaturgie je sekce Stu-
dio, jež dává divákům jedinečnou možnost nejen zhléd-
nout po odborné i estetické stránce progresivní snímky,

Snímek z fraktálových filmů Bärbel Neubauer

ale rovněž spatřit jejich tvůrce, poslechnout si přednášku
na aktuální témata, jež tyto filmy otevírají, a diskutovat
o nich s odborníky. Jedním z jeho ústředních témat bude
autismus. O něm a dokumentech rozkrývajících svět autis-
tických dětí i dospělých z celého světa budou zasvěceně
hovořit přední čeští odborníci a zástupci organizací zabýva-
jících se autismem a pomocí rodinám (APLA, Autistik, JAN).
Další tematická sekce AFO 2010 poodhalí tajemství fraktálů
– na první pohled nejsložitějších geometrických objektů,
jež současná matematika zkoumá, a zároveň uchvacujících
obrazců evokujících surrealistické malby v dynamickém
pohybu. Pestrou problematiku fraktálů představí ve své
přednášce ředitel Ústavu informatiky a umělé inteligence
na Fakultě aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati
ve Zlíně a spoluautor knihy Fraktální geometrie (2006) Ivan
Zelinka. Svou animovanou a experimentální tvorbu inspiro-
vanou fraktály pak představí německá filmářka rakouského
původu Bärbel Neubauer.

Cena za celoživotní přínos popularizaci vědy: lord Robert Winston

Hlavním hostem letošního festivalu bude emeritní pro-
fesor britské Imperial College London a jeden z nejvýznam-
nějších popularizátorů přírodních věd a medicíny na světě,
lord Robert Winston. Hned při slavnostním zahájení mu bude
předána cena za celoživotní přínos popularizaci vědy.

Svět Petra Lébla v Uměleckém centru UP

Jedinečnou retrospektivní přehlídku tvorby Petra Lébla, jedné z nejvýraznějších režisérských osobností českého divadla
90. let, nabídlo od čtvrtka 18. do soboty 20. 2. Divadlo Konvikt. Přehlídka v Divadelním sále a Galerii Podkrovní proběhla
formou výstavy a cyklu projekcí a zahrnuje jak Lěblův divadelní, filmovou i výtvarnou práci, tak i záznamy televizních
pořadů, ve kterých vystupoval, či ukázky jeho soukromé
korespondence.

Výstava dále pokračuje v půdních prostorách Umě-
leckého centra UP. Na její zakončení, plánované na
druhou polovinu března, bude uveden záznam trilogie
A. P. Čechova, jejíž dramaturgyně Vlasta Smoláková se
projekce zúčastní. „Paní Smolákovou, dlouholetou Lěb-
lovu kolegyni, jsme na zakončení přehlídky pozvali a přis-
líbila nám účast,“ uvedla kurátorka výstavy Michaela
Sikarová. Dalším z hostů, kteří se zúčastní březnového
pokračování přehlídky, je Radka Denemarková, autorka
knihy „Smrt, nebudeš se báti aneb Příběh Petra Lébla“.

-red-, foto -mo-

Retrospektiva

Retrospektiva, již se AFO zaměřuje na kořeny popu-
lárně-vědeckého žánru, bude věnována holandskému
vědci amatérskému filmaři Janu Cornelisu Molovi, který
působil jako průkopník vědeckého filmu především ve
20. a 30. letech 20. století. Druhou postavou retrospek-
tivy bude matador českého populárně-vědeckého filmu
a mistr předpočítačového trikového filmu Svatopluk Malý,
který je rovněž dlouholetým spolupracovníkem režiséra
Jana Švankmajera.

Mezi hosty prof. Richard Dyer

Jedním z mnoha dalších vzácných hostů letošního
festivalu bude výrazná osobnost současných filmových
a mediálních studií, zakladatel tzv. „whiteness studies“,
usilujících o dezautomatizaci bílé barvy pleti coby neutrál-
ního kulturního „pozadí“, a jeden z prvních propagátorů
gay a lesbického hnutí ve Velké Británii, profesor King's
College London Richard Dyer. Během festivalu pronese
přednášku na téma vztahu filmové technologie a rasy ve
20. století a naváže tak na svou nejslavnější knihu White
z roku 1997.

Doprovodný program včetně dokumentu Michaela Moora

Neoddělitelnou součástí každého ročníku AFO je
i doprovodný program. Milovníci projekcí pod širým
nebem se mohou každý večer těšit na výběr nejlepších
dokumentů ze současné české distribuce. Na olomouc-
kém Horním náměstí tak budou k vidění např. nový
kontroverzní snímek O kapitalismu s láskou amerického
enfant terrible politického dokumentu Michaela Moora
či oscarový film Muž na laně režiséra Jamese Marshe,
lyrický a dechberoucí portrét neohroženého provazo-
chodce, Philippa Petit.

Klíčovým bodem doprovodného hudebního progra-
mu bude indie rocková kapela spoující lyrické texty s psy-
chedelicko-noisovými plochami Please The Trees. Jedině-
ným hudebním zážitkem bude bezpochyby dvojice dívek
vystupujících pod jménem My Name Is Ann, jejichž projev je
založen na intimních textech a hudebních experimentech
spojujících laptopovou elektroniku a saxofon v kombinaci
s výrazným vizuálem pódiových show.

Tak jako každý rok chce i letošní filmová nabídka oslo-
vit také dětské publikum. V kině Metropol tak na něj bude
během festivalu čekat každý den dopolední překvapení.
(Další informace viz www.afo.cz.)

M. Dostál, TZ AFO

Závěry z výzkumného šetření projektu E-Bezpečí a Centra PRVOK Chování dětí ve virtuálním prostředí je často rizikové

Na konci listopadu 2009 bylo ukončeno výzkumné šetření projektu E-Bezpečí a Centra PRVOK zaměřené na nebezpečné komunikační praktiky spojené s ICT, konkrétně na kyberšikanu, kybergrooming a kybertalking a na rizikové chování související s ICT (sdílení osobních údajů a fotografií). Výzkum byl zahájen 1. 9. 2009 a zapojilo se do něj téměř 2 000 dětí z celé ČR, žáků základních i středních škol.

Závěry výzkumu bohužel ukázaly velmi nelichotivá čísla – např. téměř polovina dětí se stala obětí kyberšikany (46,8 %) a necelá třetina dětí byla původcem šikany (27,8 %).

Děti o svých problémech s kyberšikanou informují rodiče jen zřídka – nejčastěji by se svěřily s vydíráním (22,9 %); 39,2 % dotazovaných dětí je ochotna jít na osobní schůzku

s člověkem, s nímž se seznámila na internetu, přitom jen 40,4 % dětí by o takové schůzce řekla rodičům; 14,6 % dětí má zkušenosti se stalkingem nebo kybertalkingem.

Důvodem těchto vysokých čísel je mimo jiné to, že se děti ve virtuálním prostředí chovají velmi neopatrně – často sdílí své osobní údaje (77,5 %), ať už ve svých elektronických profilech, nebo pokud je o tyto údaje požádá neznámá osoba z internetu. Mnoho dětí patří také mezi uživatele sociálních sítí (89,3 %), které nabízejí velký potenciál pro šíření kyberšikany, umožňují manipulativní komunikaci, sociální inženýrství atd.

Odborné semináře oddělení Biofyziky Katedry experimentální fyziky PřF

Mgr. Marika Janovská (PřF UP): *Interaction of small molecules with the sodium pump* – 12. 3. v 10.30 hod.;
Ing. Jiří Kučera (EMS Brno): *Měření transpiračního proudu v rostlinách. Teoretická východiska, limity a instrumentace* – 19. 3. v 10.30 hod.;
RNDr. Vlasta Lungová (PřF UP): *Muscular groups shaping the vocal tract in classical singing* – 26. 3. v 10.30 hod.;
Přednášky se konají vždy v učebně SV–F8 na tř. Svobody 26, přízemí.

Závěry výzkumu jednoznačně ukázaly, že chování dětí ve virtuálním prostředí je často velmi rizikové a že si děti jen málo uvědomují, jakému nebezpečí se vystavují. Je jasné, že nebezpečné komunikační jevy jsou závažným problémem, kterému bychom měli věnovat velkou pozornost především v oblasti prevence, neboť počty obětí jsou značné a jejich množství neustále přibývá.

Celou výzkumnou zprávu naleznete na adrese <http://vyzkum2009.e-bezpeci.cz>.

Výzkumné šetření bylo podpořeno Grantovou agenturou ČR, statutárním městem Olomouc a firmou Vodafone.

Mgr. V. Krejčí, Mgr. K. Kopecký, Ph.D.
Centrum PRVOK a projekt E-Bezpečí UP

Informatický seminář Katedry informatiky PřF UP

Na semináři, který je věnován aktuálním problémům informatiky, jsou přednášeny originální příspěvky, referáty o výsledcích jiných autorů, rozpracovaná témata, otevřené problémy, části monografií aj.

Program na letní semestr 2009/2010

- 11. 3. – prof. Ivan Chajda, DrSc.** (PřF UP): *Formalizace některých logik—basic algebr*
25. 3. – Mgr. Tomáš Kühn (PřF UP): *Terminace a konfluence fuzzy relací*
8. 4. – Mgr. Petr Krajča, Ph. D. (PřF UP): *Implicitně paralelní interpret funkcionálního jazyka*
22. 4. – doc. Lenka Carr-Motyčková, CSc. (PřF UP): *Směrování založené na mravenčích koloniích (současný stav)*
6. 5. – Mgr. Martin Dostál, Ph. D. (PřF UP): *Personalizace uživatelského rozhraní softwarových aplikací*
Semináře, které jsou volně přístupné, začínají **vždy v 11.30 hodin** v prostorách **Katedry informatiky v 5. patře budovy PřF, 17. listopadu 12** (www.inf.upol.cz/).

Konfuciova akademie UP

Novinka v letním semestru 2010: Vaření čínské kuchyně

Chcete se naučit vařit pravé čínské kung-pao, kyselopálivou polévku, maso načerveno a další pochoutky čínské kuchyně? Pak jste na správné adrese! Těšíme se na zájemce, kteří mají chuť nejen naučit se vařit s wokem, ale následně si své jídlo i vychutnat pomocí čínských hůlek. Součástí každé lekce bude povídání o čínských potravinách a jejich použití v čínské kuchyni. Dozvíte se také, jaké potraviny a přísady lze koupit v českých obchodech. Samozřejmě nebudou chybět pravidla stolování. Bližší informace a první termíny na <http://konfucius.upol.cz/vitejte/kurzy/vareni-cinske-kuchyne>.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Program průběžného vzdělávání učitelů základních škol vzdělávajících žáky s mentálním postižením CZ.1.07/1.3.00/08.0223

Řešitel: Univerzita Palackého v Olomouci

Partner: Výzkumný ústav pedagogický v Praze

Záměrem projektu je nabídnout učitelům ZŠ praktických akreditovaných vzdělávacích programů, se kterým budou seznamováni v rámci průběžného vzdělávání pedagogických pracovníků v regionu místa jejich profesního působení. Na základě analýzy zájmu učitelů ve vybraných regionech o vzdělávací program a volitelná témata bude vytvořen scénář vzdělávání. Efektivita programu bude podpořena metodickými materiály k jednotlivým tématům. Vlastní realizace seminářů proběhne v letech 2010 – 2011 v Jihozápadním kraji, Kraji Vysočina, Královéhradeckém kraji a Pardubickém kraji. Absolvováním vzdělávacího programu se pedagogičtí pracovníci obohatí o nové přístupy, metody, techniky realizace a náměty pro kreativní pedagogickou činnost při konkretizaci Rámcového vzdělávacího programu i v rámci každodenní pedagogické praxe.

Tento projekt je spolufinancován evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Dissertations & Theses – zkušební přístup

UP má zkušební přístup do databáze Dissertations & Theses, kterou produkuje společnost ProQuest. Najdete ji na Portále EIZ, tj. <http://ezdroje.upol.cz> mezi ostatními databázemi ProQuestu. Zkušební přístup potrvá do 30. 5. 2010.

Dissertation & Theses obsahuje 2,7 mil. bibliografických záznamů kvalifikačních prací z celého světa a ze všech oborů od r. 1861.

Prvních 24 stránek je k dispozici zdarma. Zájemci o celou práci si ji mohou objednat za poplatek.

Reprezentační ples Právnické fakulty UP

**26. března 2010 od 19.00 hod.
v sále SIDIA Olomouc**

K tanci a poslechu hraje skupina LIF, na programu budou orientální tance, vystoupení mažorettek, flirt dance a další zajímavé taneční ukázky. Ples bude završen losováním bohaté tomboly. Cena vstupenky je stanovena na 150 Kč pro studenty a 200 Kč pro ostatní. Vstupenky lze zakoupit na sekretariátu děkanky Právnické fakulty UP (první patro budovy A na tř. 17. listopadu 8)

**Proto přijďte ještě dnes
zakoupit si lístek na právnický ples!**

Katedra technické a informační výchovy PdF UP
pořádá **9. 3. od 8.45 hod. seminář**

LogIT Datalogging ve vzdělávání

za účasti D. Palmera, ředitele společnosti DCP Microdevelopments, která se zabývá měřením a záznamem fyzikálních veličin v přírodních a technicky orientovaných vyučovacích předmětech.

Pedagogická fakulta UP, Žižkovo nám. 5, učebna P4.

Přednáškový večer Spolku lékařů v Olomouci

I. interní klinika kardiologie FNOL a LF UP pořádá **17. března v 16.00 hod.** další přednáškový večer Spolku lékařů v Olomouci. Přípravou jsou přednášky *Kardiologie třetího tisíciletí* (M. Tábořský), *Současné možnosti diagnostiky a léčby rezistentní hypertenze* (Y. Hrková), *Katetrizační náhrady chlopní vad – TAVI a další přístupy* (M. Richter), *Strategie antiagregační a antikoagulační léčby u kardiologických nemocných* (P. Heinc), *Katetrizační ablace jako standard léčby supraventrikulárních arytmií* (T. Skála), *Management nemocných s pokročilým srdečním selháním* (M. Tábořský), *Náhla srdeční smrt a její prevence* (M. Fedorco).

Přednáškový večer se koná v **prostorách Teoretických ústavů LF UP v Olomouci, Hněvotínská 3.**

Divadlo Konvikt o. s. pořádá

Malé divadlo Kjegenu – tradiční japonské divadlo

**10. 3. v 19.30 hodin v Divadle K3, 3. patro
– podkroví Uměleckého centra UP.**

Více na www.divadlokonvikt.cz

Aktuální informace z dění na naší alma mater
Nejnovější výsledky na poli výzkumu,
pedagogické a tvůrčí činnosti na UP
Studentské aktivity
Přehled odborných, kulturních
a sportovních aktivit, na kterých se univerzita
a její lidé podílejí
Několikrát týdně aktualizováno!

**ZURNAL
ONLINE III**

www.zurnal.upol.cz

Miroslav Zahradka zájemcům vysvětlil Jak vzniká literárněvědný slovník

Občas se stane, že se i v současnosti do společensky atraktivních témat v přednáškové činnosti připlouží náměty nadčasové. I ony najdou své zájemce. V závěru ledna 2010 k nim patřilo pojednání o tom, jak vzniká literárněvědný slovník. Myšlenky k tomuto tématu přednesl v nové budově Vědecké knihovny v Olomouci prof. Miroslav Zahradka, DrSc.

V Olomouci není Miroslav Zahradka osobnost utajená. Letos si přednášející připomíná, že je tomu právě 50 let, kdy vstoupil do služeb olomoucké alma mater, v příštím roce pak oslaví své osmdesátiny.

Obsahem jeho projevu nebyly obecné informace o bádání a zpracování literárněvědného slovníku, ale výklad o společenských vlivech a okolnostech, jež výsledky pracovního úsilí v minulosti nejen ovlivňovaly, ale přímo určovaly.

Přednášející během své kariéry pracoval jako rusista s větším kolektivem v odpovědné roli na třech literárněvědných slovnících.

První jejich dílo vyšlo v roce 1986 s názvem Malý slovník rusko-českých literárních vztahů. Podíleli se na něm rusisté Vladimír Kostřica, Dušan Žváček a rusistky Zdenka Dostálová a Květuše Lepilová. Šlo o první slovník tohoto typu a před vydáním bylo jejich dílo posuzováno ideologickým oddělením ÚV KSČ. Autoři museli vyřadit většinu informací o Buninovi, Kuprinovi, Cvetajevové, změny byly vynuceny i ve statích o Babelovi, Fadějevovi, z našich nebyl po vůli mocným ani Machonin, ani Topol, ale vzhledem k malé zasvěcenosti zmizel ze slovníku i Pelikán nebo Kopecký, i když se jednalo o rusisty z počátku XIX. století a s později žijícímu osobnostmi neměli nic společného. První slovník obsahoval informace o 80 autorech a 613 překladatelích. U našich rusistů byly sledovány i jejich přednáškové aktivity v zahraničí a analyzovány všechny jejich myšlenky, pokud se nejevily dostatečně shodné s oficiálními stanovisky.

Druhý náš slovník o literárněvědných vztazích směřujících k východním Slovanům byl vydán roku 2007. Obsahoval stati o 300 autorech a 1 200 překladatelích. Vyšel v úplně odlišné společenské a politické atmosféře, z čehož vyplynula možnost vyslovit mnoho poznatků do té doby tabuizovaných. Týkalo se to zejména hodnocení priorit v česko-ruských vztazích a ověření jejich četnosti v různých obdobích, zejména na přelomu XIX. a XX. století a v 50. letech XX. století. Otevřeněji byla vysvětlena rozdílnost pojetí v kontaktech v různých dobách a odlišnost orientace k dalším národním literaturám na území někdejšího SSSR. K nejpřekládanějším autorům všech dob patří A. S. Puškin; Gogolova Taras Bulba znají Češi od roku 1837, Tolstého Anna Karenina u nás poprvé vyšla knižně v r. 1881. Tolstého dávné ztotožnění s Chelického Sítí víry pravě bylo přímo legendární, ale přesto dnes skoro neznámé. Druhý slovník má dodnes svou váhu a jeho význam přispěvkem Olomouce pro naše mezinárodní vazby.

Třetí Slovník česko-ruských literárních vztahů je dosud pouze v rukopise a bude opravdu pro literární svět Slovanů objevný. Na jeho tvorbě se podílela trojice rusistů Zahradka – Vychodilová – Matyusová, ale významný podíl na něm má i petrohradský bohemista Oleg Malevič. Dílo obsahuje 280 hesel českých spisovatelů přeložených do ruštiny a 350 ruských překladatelů, kteří je Rusku zpřístupnili. Největší zásluhy patří Olegu Malevičovi, Molčkovskému, Davidu Samoljovi, Borisí Sluckému a dalším.

Přednáška Miroslava Zahradky ve VKOL otevřela dnes téměř nevnímaný svět našich zahraničních vztahů. Ten existuje jakoby i mimo sféry našimi médii hojně obhospodávané. Ale přesto je potřebný. Pro žádný národ není totiž dobré být pouze konzumentem toho, čemu holduje Evropa či svět, ale být jejich integrální součástí, které kulturně imponuje. Takové postavení v Rusku máme. Uchovat si ho je stejně důležité jako prosperovat doma. Ve Vědecké knihovně Olomouc bylo na to upozorněno víc než kultivovaně.

B. Kolář

Studenti pořádali plesy v konviktu, v RCO i v U-klubu

Plesová sezóna je plněm proudu a kromě plesů různých institucí a organizací se o bohatou nabídku plesů starají i studenti. Poslední únorový týden tak své bály uspořádali například studenti medicíny, psychologie či divadelníci.

Ples Spolku mediků LF se konal 20. 2. v honosných prostorách Regionálního centra Olomouc. O zábavu se zde postarali skupina Yantar a dj's Shrek a Salo. Součástí programu byla i výstava studentských prací, dobročinná dražba a bohatá tombola. Ples byl obohacen také o rozlučku se studenty šestých ročníků LF UP. ▶

Ve stejný den proběhl i historicky první **Reprezentační ples Divadla Konvikt**. Občanské sdružení Divadlo Konvikt ve spolupráci s Katedrou divadelních, filmových a mediálních studií připravilo v atriu Uměleckého centra UP pro tanečtivé dámy a pány vystoupení skupiny Tiger swing Vamberk (na snímku), v divadelním sále pak večerem provázel dj René. ▼

Ve čtvrtek 25. 2. se prostory U-klubu zaplnily budoucími psychology, kteří zde uspořádali **Ples Katedry psychologie**. Večerem je provázela kapela Syrinx a dj Endek. Součástí plesu bylo i vystoupení tanečníků z KST Quick Olomouc, bohatá tombola či dražba Freudova křesla a dalších neodmyslitelných propriet otce psychoanalýzy. ▶

Text O. Martínek, foto archiv organizací

Hlasujte pro studentku UP v soutěži MISS ACADEMIA ON-LINE a vyhraje!

Projekt MISS ACADEMIA ČR spustil on-line hlasování pro finálovou desítku, kam se probíjela také Radana Janovská, studentka Univerzity Palackého. Do hlasování se můžete zapojit i Vy, a to od 23. 2. na internetových stránkách www.missacademia.cz. Neváhejte a podpořte svou favoritku v boji o „nej“ vysokoškolačku!

Internetové hlasování končí 29. 3. a vítěz bude oznámen 1. 4. na webových stránkách soutěže. Do té doby máte jedinečnou možnost nejen hlasovat pro finalistku, která si podle Vás nejvíce zaslouží získat titul, ale také zapojit se svým hlasováním do slosování o zajímavé ceny. Rozhodovat se můžete podle kompletních karet se stylizovanými fotografiemi a rozhovory nebo také zhlédnout videomedailonky na stránkách internetové televize Stream.cz.

Více informací na www.missacademia.cz a na Facebooku.

Volná místa v kurzech anglického jazyka

Katedra aplikované lingvistiky FF UP nabízí volná místa v kurzech

Analýza anglického diskurzu 2 (AAD2)
a **Profesní komunikace v AJ 2 (PCE2)**

Součástí kurzu PCE2 jsou stáže v Eurocentru Olomouc a v MEOPTĚ Přerov. Studenti mají možnost pracovat na projektech týkajících se každodenní agendy Eurocentra (tiskové zprávy, informace o fungování EU apod.), stejně jako na projektech, které si vyberou sami studenti po dohodě s ředitelem Eurocentra. V Meoptě Přerov mají studenti možnost pracovat spolu s řediteli jednotlivých divizí, kteří jsou většinou cizinci, účastnit se jednání s klienty, pracovat na analýzách trhu, restrukturalizaci, v oblasti HR atd. Viz také

www.kal.upol.cz/projekt-inovace-vyuky

Bližší informace poskytnete

PhDr. Mrozková ivana.mrozkova@upol.cz

Mgr. Šubrtová marketa.subrtova@upol.cz

Bc. Grulichová gabriela.grulichova@upol.cz

Člověk v tísni o. p. s. pořádá
ve dnech 18.–31. 3.

**výstavu fotografií v rámci festivalu
dokumentárních filmů o lidských právech
Jeden svět 2010**

„Nepál – země úsměvů“

Snímky pořídila studentka Mezinárodních rozvojových studií na PŘF UP Magdaléna Jochcová během tříměsíční praxe v Nepálu. Vernisáž a současně slavnostní zahájení festivalu se koná **18. 3. v 18.00 hodin v 1. patře Uměleckého centra UP**.

Erasmus Student Network UP Olomouc, o. s.
si Vás dovoluje pozvat na

I. reprezentační ples ESN

19. března od 20.00 hodin ve Slovanském domě

Vystoupí tanečnice ZUŠ Iši Krejčího
a skupina Komet.

Předprodej: recepce koleji Neředín

a recepce Ústřední knihovny

Informace na: <http://esnup.upol.cz>

Open Stag-nace

Alarmující zprávy z našeho školství by měly vést k zamýšlení nad tím, jak funguje a jak by měl fungovat v tradičních, osvědčených záležitostech zdravý rozum. Neslýchaných šedesát milionů za pouhý rozvoz maturit, které by se daly vyhotovit ekonomicky za pár korun, „urychlené“ studium práv (!) v Plzni a zavádění nesmyslných „pokrokových“ řešení, mezi něž patří STAG, by mělo vést k zamýšlení, co je skutečně nutné. Pseudotechnifikace věcí samozřejmých, jako již proslavená akce Open card za pouhých 888 milionů (pardon, dle dr. Běma jen o sto a něco méně), již se má nahradit daleko levnější prodeji jízdenek a vstupenek, ukazuje, že nastal posun ve prospěch „tunelářů“.

Již dlouho zápasím psychologicky i technicky se STAGem, jak byl zaveden na UP. Ne že bych byl z těch nepřizpůsobivých staříků, kteří počítač nechťejí proto, že na něj nestačí – byl jsem jedním z prvních, kdo si přivezl PC ze zahraničí okamžitě poté, co komunisté zrušili celní poplatky, a od té doby ho neustále užívám (pochopitelně, při změně značek a kapacity). Navíc jsem měl to štěstí, že jsem v letech 1990–1994 působil v zahraničí, kde jsem měl možnost „přičichnout“ k těm lepším stránkám používání PC.

Od doby, co byl STAG zaveden, je zdrojem nesmírných ztrát pracovní energie, ne-li přímo kontroverzí; sám jsem si sliboval, že bude pomůckou pro něco užitečného. Opak je pravdou. Nedávno jsem poslal několika svým kolegům rozbor naprosto nesprávného názvosloví, které dokazuje, že ti, kdož termíny vybírali, nerozumí ani angličtině, ani latině (ze které je většina anglických termínů) a nedokáží

pojmy formulovat správně česky. To je však jen menší část problému.

Hlavní vidím v tom, že ani naprosto dokonalé ovládnutí postupu, resp. jeho dodržování podle návodu, který nám las-ka-ve vypracoval kolega, nevede k rychlejšími výsledkům. Jen zavčítání trvalo tak dlouho, že za tu dobu jsem schopen napsat solidní vědeckou studii, ne-li knihu. Konkrétně: vypsat zkoušky tak, jak se to vždy dělávalo, tj. výzvou studentům, ať se zapíší ke zkouškám, trvalo max. tři minuty včetně vyvěšení. Stejně tak je rychlejší zaběhnout se podívat na rozvrh na nástěnce, než ho vydolovat z PC. Vypisování termínů na PC je daleko delší. Zapisování známek, pokud se zrovna počítač nerozhodne stávkovat (cituji: „Omlouváme se, ale došlo k chybě při zpracování projektu... Pokud se bude opakovat... a dále už jsem to před pádem stránky nestačil přepsat), což se stává dosti často, je narušováno při ani ne půlhodinové zkoušce výzvami, že platnost webové stránky vypršela a že je nutno uložit známky, jinak se počítač rozloží; přitom ale není uvedeno, jakým časem uživatel disponuje.

Když počítač spadne a studenti odejdou s indexem, je obtížné známku doplnit. Na to mi bylo doporučeno, ať si vedu sešit, kde si zapíši všechny známky. Připadám si tedy jako žák, který má za trest napsat několikrát totéž (zlobil jsem ve škole...). A to snad jen proto, že někdo (kdo?) chce mít nějakou statistiku. Studenti mě totiž informovali, že – pokud už se také dostanou do systému v době, kdy mají počítač k dispozici – a předkládají výsledky v indexu, musí jim dotyčná osoba provést srovnání na počítači a věc zkontrolovat. Vidí to, ve shodě se mnou, jako

naprosto zbytečnou byrokratickou omezilku. Čili by stačilo, aby ve výsledné kontrole byla studentům známka přepsána podle indexu (na pražské FF UK ještě používají dodatečný list se souhrnnou informací o známkách, což vidím jako užitečné, a stojí to jen další podpis navíc).

Byl jsem nejvíce šokován informací, že STAG byl údajně vytvořen k nahrazení indexu. Což by bylo hezké, ale jak mě upozornil informovaný specialista, „systém STAG koupila UP od plzeňské univerzity, což tomu dodává i další zajímavý kontext. Pokud totiž kdokoli prolomí slabá hesla systému, může klidně vystudovat během pěti minut doma z obýváku (pokud má připojení na internet). Ale to jenom tak na okraj...“ Hackeri jsou ale všude, a když se dokáží vloupat do sofistikovaných programů Bílého domu a podobných institucí, nepochybně o tom, že to dokáží i v případě univerzit (už jednou jsme kvůli „vloupání“ museli měnit heslo).

Chťel bych však znát jednoznačné vyjádření právníka (třeba UP) k otázce: Může STAG po právní stránce (třeba v případě sporu mezi studentem a učitelem) nahradit index s podpisem učitele? Pokud ano, tak by existence STAGu mohla být odůvodněná. Ale proč potom podepisujeme indexy? Pokud ne, tak proč se STAG nesmyslně zavádí a neustále zdržuje – rozhodně si nepamatují jediný případ, že by se před zavedením STAGu muselo něco dohledávat, pokud nešlo o zjevnou chybu zápisu, natož pak ztrácel čas diskusí a návodů, která pracovat na STAGu (a neustálými změnami v něm). A kolik vůbec zavedení STAGu stálo? Stálo to za to?

Prof. P. Štěpánek, Katedra dějin umění FF

Reakce na hodnocení fakult podle oborů v Lidových novinách

Po přečtení článku „Nové hodnocení vysokých škol“* v Lidových novinách 17. 2. musím s politováním konstatovat, že tak „šlendriánskou“ práci jsem již dlouho nečetl. Chápu, že hodnocení vysokých škol a jejich fakult je obtížné, ale ignoranci dostupných fakt není možné tolerovat. Navíc, když dopady takovýchto informací mohou být pro některá pracoviště z hlediska jejich zaměření velmi devastující. K reakci mne vyprovokovala zejména charakteristika a výzkumné zaměření Fakulty tělesné kultury UP (FTK), která pak navozuje pochybnosti i o dalších aspektech hodnocení.

Připomínky:

1. Jak mohou autoři nazvat skupinu „Pedagogické fakulty a FTVS“, když jde o název jedné z fakult? Dále v textu se již uvádí tělovýchovné fakulty.
2. V hodnocení je uvedeno, že „ve funkci výzkumné jsou na tom relativně nejlépe pedagogiky pražská, brněnská a olomoucká a dále pražská a brněnská tělovýchova“. To je naprosto lživé hodnocení.

Výzkumné záměry

FTK získala jako první z tělovýchovných fakult v roce 2005 výzkumný záměr „Pohybová aktivita a inaktivita obyvatel České republiky v kontextu behaviorálních změn“. Za dva roky postoupila z hodnocení „B“ na hodnocení „A“ a obhájila prodloužení řešení VZ do r. 2011. Výsledky za Českou republiku jsou publikovány v komparativních výzkumných studiích ve významných světových časopisech.

FTVS UK získala výzkumný záměr v r. 2007 a FTS MU je bez výzkumného záměru, stejně jako většina pedagogických fakult. Autoři tabulek neberou v úvahu jedno ze závažných dlouhodobějších kritérií hodnocení vědy a výzkumu (výzkumné záměry). Ty jsou přes všechny nedostatky významným ukazatelem úrovně výzkumu na fakultách. Na řešení výzkumného záměru FTK se např. dlouhodobě podílí vysoce erudovaný mezinárodní výzkumný tým a celostátní výzkumný tým.

Hodnocení výsledků výzkumných organizací

Přestože je toto bodové hodnocení problematické a z hlediska různých oborů obtížné srovnatelné, hodně napovídá o zaměření fakult (uveden pouze počet uznaných výstupů).

Fakulty	Započítané výstupy celkem	Články v časopisech s IF	Články v recenzovaných časopisech	Články v časopisech světových databází	Knihy, kapitoly
FTK	235	12	129	49	34
FTVS	195	21	63	39	54
FSS	18	2	9	4	3
PdF UK	386	15	74	66	224
PdF UP	45	5	8	4	28
PdF MU	215	14	51	30	114

Upozorňuji, že většina uvedených fakult je počtem pracovníků téměř dvakrát až třikrát větší než FTK. Přepočten na jednoho vysokoškolského pracovníka by byl jednoznačně ve prospěch FTK. Vyzvednutí FSS z tohoto aspektu je absurdní. Souhrnný počet uznaných výzkumných výsledků mají tak asi dva schopnější mladí kolegové z našeho pracoviště.

Mezinárodní výzkumné granty

FTK získala spolu s dalšími zahraničními univerzitami z osmi zemí výzkumný grant „International study of built environment, physical activity, and obesity“, který financuje National Institut of Health (USA). Kolik fakult v České

republice prošlo se svými projekty tak náročným schvalovacím řízením? Uznávám, že informace tohoto typu nemuseli mít autoři Jan Koucký a Aleš Bartůšek ze Střediska vzdělávací politiky Pedagogické fakulty UK v Praze k dispozici. Kompetence autorů posuzovat vědecké zaměření fakult je prezentovaným přístupem velmi zpochybněna.

Na základě výzkumných výsledků je také FTK spoluřešitelkou evropských grantů „Building Policy Capacities for Health Promotion through Physical Activity among Sedentary Older People“ a „Improving Infrastructures for Leisure-Time Physical Activity in the Local Arena – Good Practice in Europe“.

Zjevná prezentace výzkumných výsledků

FTK je garantem dvou časopisů „Acta Universitatis Palackianae Olomucensis Gymnica“ (pouze v angličtině) a „Tělesná kultura“, zařazených do seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v České republice. Oba časopisy jsou již indexovány ve významných světových databázích.

Významné projekty

V rámci humanitních oborů (asi jako jediná fakulta) FTK usiluje o získání grantu a výstavbu „Národního centra výzkumu a podpory pohybové aktivity a zdravého životního stylu“ v rámci Operačního programu „Výzkum a vývoj pro inovace 2007–2013“, v prioritní ose 2, tj. „Regionální VaV centra“ (s celkovými náklady kolem 500 mil.). I když šance na získání grantu v oblasti zdravotní prevence je v současné době malá, ukazuje to na vysoký vědecký potenciál pracoviště FTK.

Jsem velmi zklamán přístupem autorů k hodnocení fakult, neboť uchazeči o vysokoškolské studium by měli mít co nejvěrohodnější informace pro volbu studia. Podstatně zodpovědněji přistoupila k hodnocení fakult redakce Hospodářských novin dne 15. 2. 2010.

Prof. K. Frömel, vedoucí Centra kinantropologického výzkumu FTK, člen pracovních skupin Akreditační komise ČR a SR

*Viz: www.lidovky.cz/unikatni-hodnoceni-ceskych-vysokych-skol-fg5/-/ln_domov.asp?c=A100216152943_ln_domov_hs

Poznámka: Reakce byla zaslána dne 17. 2. 2010 redakci LN a bylo slíbeno, že se připomínkami budou zabývat. Doposud nebyla zveřejněna žádná oprava.

ZURNAL

UNIVERZITY PALACKÉHO V OLOMOUCI

ČTĚTE • PIŠTE • KOMUNIKUJTE

Chcete si přečíst nové číslo Žurnálu UP ještě před jeho vydáním v tištěné podobě? Můžete: na webových stránkách UP www.upol.cz/zpravy/zurnal/archiv-zurnalu-up/ je každý čtvrtek v poledne zavěšováno aktuální číslo ve formátu pdf.

Nejstarší olomoucké univerzitní teze z konce 16. století nalezeny ve sbírce univerzity v Bamberku

Bohatý fond pozoruhodné sbírky barokních grafických tezí olomoucké univerzity je dnes již poměrně známý, a to i díky několika výstavám a publikacím. Kolekce tezí zahrnující především tisky 18. století je dnes uložena v olomouckém pracovišti Zemského archivu v Opavě. Dosud se přitom předpokládalo, že nejstarším článkem souboru tezí olomoucké akademie je promoční dedikace Jana Lysovského z Lysovic z roku 1640, která je uložena v Britském muzeu v Londýně. Nedávno však bylo zjištěno, že se vedle této unikátně zachovaly ještě další dvě o celé půlstoletí starší pozdně renesanční teze z konce 16. století. Jsou součástí bohaté kolekce univerzitních tezí univerzity v Bamberku a až do nedávné doby unikaly pozornosti. V porovnání se svými mladšími barokními vrstevnicemi jsou sice „skromnější“, ale jejich hodnota není pouze dokumentární či historická, ale zjištěné teze mají i pozoruhodnou výtvarnou a symbolickou formu.

Nejde přitom jen o dílčí doplnění stávajícího fondu. Nově zjištěné grafické teze z konce 16. století totiž potvrzují, že výroba a prezentace tištěných tezí patřila k běžné praxi olomoucké akademie bezmála od doby jejího vzniku. Díky nedávno vydané knize, výběrově publikující univerzitní sbírku barokních tezí v Bamberku, se doklad toho podařilo najít v poměrně vzdálené německé sbírce. Chloubovou tamní univerzity je jedna z evropsky největších kolekcí univerzitních grafických tezí. Její součástí je také samostatný konvolut (soubor několika tisků svázaných do knihy), jenž byl v roce 1598 sebrán Johannem Ledererem z franckého Forchheimu, a který se ukázal být pro Olomouc neobyčejně zajímavým. Obsahuje totiž i dvě olomoucké teze, jež byly vydány u příležitosti obhajob na zdejší filozofické fakultě v letech 1597 a 1598. Jejich cesta do Bamberku nejspíše souvisí s jedním z absolventů z roku 1597, Nicolašem Ecksteinem z Forchheimu, který je nejspíše mohl po ukončení studií zavést zpět do rodného města.

Oba dochované tisky jsou vytvořeny ze stejné matrice, kterou jen doplňují různá jména kandidátů a názvy tezí. Byly vytištěny v olomoucké oficíně Georga Handla, který pro zdejší univerzitu vydal řadu dalších tisků. Grafickou podobu tezí nejspíše vytvořil formschneider, tj. kreslíř a rytec Johann Willenberger (1571–1613), který předsta-

vuje klíčovou osobnost domácího pozdně renesančního knižního řemesla. První tisk z roku 1597 představuje tezi vytištěnou pro účely disputace při filozofickém licenciátu – druhém „magisterském“ stupni zkoušky před vlastním doktorátem, a v případě druhého z roku 1598 jde o tezi první zkoušky kandidátů filozofie, tzv. prima laurea, neboli baka-laureátu. Jedná se o hromadné teze, jejichž promotorem byl v obou případech profesor teologie, jezuita Johann Grasser. V prvním případě teze informuje o obhajobě šestnácti, ve druhém o osmnácti uchazečů, což dokládá, jak bylo pro některé vrstvy studentů finančně schůdné pořídit si společnou tezi, na jejíž náklady všichni přispěli. Mohou nás samozřejmě zaujmout některá témata disputací, např. Zda při nemoci břicha pomáhá spíše hladovění, anebo jídlo? Jestli je možné zkazit poctivého člověka? Na kolik je věk 63 let pro člověka kritickým? Jestli je člověk vyslován stejně tak prací, jako nečinností, anebo magií? Zdáli je pravým bohatstvím obce majetek? apod.

Zajímavá je i grafická stránka tisků a jejich ikonografie, které stojí na počátku tradice pozdějších bohatých obrazových tezí baroka. Obraz vymezuje bohatý vavřínový věnec s jezuitským monogramem IHS ve vrcholu, jemuž dole odpovídá biskupský znak Stanislava Pavlovského z Pavlovic (1579–1598) v podobě po jeho polepšení Rudolfovou II., který biskupům potvrdil knížecí titul. Umístění znaku nebylo v žádném případě náhodné. Samo působení jezuitů v Olomouci bylo totiž závislé na biskupské nadaci, kterou zajistil při jejich uvedení biskup Vilém Prusinovský z Víckova. V rozích tezí jsou umístěny postavy svatých – sho-

Promoční teze olomoucké univerzity při filozofickém licenciátu z 10. 7. 1597, Olomouc, tiskárna Georga Handla, dřevorez Johanna Willenbergera. Sběrka tezí univerzity v Bambergu (Seitz, W. – Schemmel, B.: *Die Graphischen Thesen- und Promotionsblätter in Bamberg, Wiesbaden 2001, č. 98*)

earundem artium & Philosophiae Baccalaurei, Anno M. D. XCVII. mense lunio defendent. Tisk, který byl od roku 1630 uložen v knihovně brněnských jezuitů, tedy představuje soubor tezí předložených jezuitovi Vavřinci Bruyckeriovi, magistru filozofie na zdejší vysokém učení. Studenti jej věnovali biskupu Stanislavu Pavlovskému a ve své oslavné předmluvě jej titulují jako patrona olomoucké akademie, který získá nesmrtelnou slávu. Předmluva doplňuje i portrét sedícího biskupa s připojeným polepšeným znakem a oslavnou básní, snad opět rytinu Johanna Willenbergera. Příslušnost tohoto tisku do jezuitské knihovny v Brně provází i zajímavý pruderní cenzurní zásah, který inkoustovou rouškou překryl na poslední folii bedra andílka v závěrečné ozdobné viněte. Podobné mravokárné zásahy můžeme najít i na dalších tis-

Smysl univerzitních tezí byl v první řadě informativní, ovšem vedle toho již od počátku také více či méně oslavný. Podobně jako i na jiných evropských akademiích také v Olomouci tyto obrazové grafické teze překročily původní rámec ohlášky „tezi“, které měly být předmětem disputace v rámci zkoušky završující studia. Staly se z nich, zejména u bohatých studentů šlechtického původu, reprezentativní rozměrné tisky, jež často složitým symbolickým a významovým aparátem oslavovali defenda, jeho rod, případně vyjadřovaly poděkování nejružnějšímu patronům. Podoba teze ve první polovině 18. století ustálila ve formě jednolitu zobrazujícího alegorické či náboženské téma, doplněné o textovou součást referující o osobě toho, kdo na závěr svého studia ohajoval blíže specifikovaný předmět učené rozpravy (zkoušky), tedy ony „teze“. Kolekce olomouckých tezí zahrnující především tisky 18. století je dnes uložena v olomoucké pobočce Zemského archivu Opava na Husově ul.

ra a odleva jsou to sv. Václav, sv. Kateřina Alexandrijská, sv. Stanislav a sv. Uršula. Sv. Václav je zobrazen stojící na lvu, postava sv. Stanislava se vztahuje k výjimečné roli, kterou tento svatý za episkopátu Stanislava Pavlovského získal, neboť se stal po boku sv. Václava, Cyrila a Metoděje dalším diecézním patronem. Sv. Kateřina představuje typickou univerzitní patronku. V případě sv. Uršuly můžeme jen spekulovat o její roli. Toto zdůraznění svatých patronů přitom obecně zapadá do trendu obrozujícího se katolického umění na Moravě, které začalo oproti nekatolickým zdůrazňovat konfesijně specifická témata. Odráželo to poselství Tridentského koncilu, jenž učtu ke svatým učinil jedním z pilířů katolické nauky a náboženského života.

V případě první teze z roku 1597 nebyl ovšem počín budoucích absolventů omezen jen na ni. Stejný počet defendentů je totiž uveden přímo na obšírnějším tisku jejich magisterských tezí, kterou ve stejném roce vydali u olomouckého tiskáře Georga Handla pod názvem *Theses ex Univerſa Philosophia quas in Alma Academia Societatis Iesv Olomvcnsi pro Licentiae Magisterii Doctoratusque gradu in artibus liberalibus et Philosophia obtinendo infra positi*

cích z moravských jezuitských knihoven té doby. Tím ovšem publikační aktivity zmíněné skupiny studentů nekončily. Ve stejném roce v handlovské tiskárně totiž vydali básnickou sbírku oslavující jejich obdržení akademického titulu – *Applausus Hieroglyphici Sedecim Nobilibus Ingeniis Ac Eruditis Artium Liberalium Et Philosophiae Licentiat, Cum Anno M.D.XCVII. Iulii, in alma Academia Olomucensi Societatis Iesu Suprema Philosophiae laurea sive Doctoratus gradu decorantur*. Šestnáct básnických epigramů sepsali různí jiní kolegové z olomoucké koleje, kteří v nich oslavují své spolužáky. Oba tisky jsou na rozdíl od bamberkých tezí uloženy ve Vědecké knihovně v Olomouci.

Popisované grafické promoční teze tedy nepředstavují jen další izolovaný příspěvek do souboru těchto památek, jakkoliv jde o zajímavé a objevné zjištění. Vypovídají totiž také něco o podobě katolického umění na předbellohorské Moravě, ale především o praxi univerzitních obhajob, která nezharmovala jen tiskem, ale i další navazující publikační činností, která měla „prodat“ osoby defendentů a jejich úspěch co nejefektivněji.

Mgr. O. Jakubec, Ph.D., Muzeum umění Olomouc

Promoční teze olomoucké univerzity bakalářského gradu z 8. 6. 1598, Olomouc, tiskárna Georga Handla, dřevorez Johanna Willenbergera. Sběrka tezí univerzity v Bambergu (Seitz, W. – Schemmel, B.: *Die Graphischen Thesen- und Promotionsblätter in Bamberg, Wiesbaden 2001, č. 99*)

Žurnál UP, týdeník. Vydává Univerzita Palackého v Olomouci, Křížkovského 8, 771 47 OLOMOUC, IČO 61989592. Redakce: tel. 585 631 781, 585 631 782, fax 585 222 731, e-mail: velena.mazochova@upol.cz, milada.hronova@upol.cz, <http://www.zurnal.upol.cz>. Roč. 19, 2009/2010. Odpovědná redaktorka V. Mazochová. Výkonná redaktorka M. Hronová. Jazyková úprava T. Chalupa, O. Martinek. Technická redakce M. Cyrová. Členové redakční rady: T. Opatrný (předseda), L. Bartková, M. Cajthaml, F. Dienstbier, J. Fiala, V. Karásková, M. Kolář, M. Malacka, V. Mihál, P. Neumeister, L. Špirudová, P. Urbásek. MK ČR E 12524. Tiskne Polygrafické středisko Vydavatelství UP, Uzávěrka 1. 3. 2010. Vychází 5. 3. 2010. Uzávěrka příštího čísla 8. 3. 2010. Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpným závodem Severní Morava, č. z: 3185/95-P/1 ze dne 21. 11. 1995.